

SustainaBul

**BENCHMARK RAPPORT
SUSTAINABUL**

2024

GEMAAKT DOOR 'STUDENTEN VOOR MORGEN'
DE RANKING VOOR DUURZAAMHEID IN HBO- EN
WO-ONDERWIJSINSTELLINGEN IN NEDERLAND

Colofon

Benchmark rapport 2024

Auteurs

Lisa van den Dries - Penningmeester & Studentennetwerk coördinator
Sophie van 't Leven - Secretaris
Enrico Bosters - Voorzitter

Vormgeving

Ana Pandurević - Bestuurslid PR

Contact

Lisa van den Dries
sustainabul@studentenvoormorgen.nl

Gebruik en overname van de teksten, ideeën en resultaten uit dit rapport is toegestaan, mits met bronvermelding.

Met dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan editie 2024 van de SustainaBul van Studenten voor Morgen

Introductie

Studenten voor Morgen

Studenten voor Morgen is een landelijke netwerkorganisatie die zich al 30 jaar inzet voor de verdere integratie van duurzaamheid voor onderwijsinstellingen die hbo's en wo's aanbieden binnen Nederland. Hierbij ligt de focus op drie van de Sustainable Development Goals (SDG's), namelijk:

- 4: Quality Education
- 13: Climate Action
- 17: Partnership for the Goals

Om deze doelen te bereiken, werkt Studentent voor Morgen aan meerdere projecten, waaronder de SustainaBul. Met de SustainaBul wil Studentent voor Morgen de rol van onderwijsinstellingen als voortrekkers van de klimaattransitie benadrukken. Zij hebben een voorbeeldfunctie binnen de maatschappij, en leiden toekomstige generaties op.

Studentent voor Morgen wordt gesteund door meer dan 40 lidorganisaties. Dit zijn ook allemaal studentenorganisaties die zich bezighouden met duurzaamheid. Samen met deze organisaties vormt Studentent voor Morgen een sterk landelijk netwerk, waarbinnen samenwerkingen worden aangemoedigd. Naast de lidorganisaties werkt Studentent voor Morgen ook samen met andere partner organisaties, waaronder Leren voor Morgen en Unipartners.

SustainaBul

Al sinds 2012 maakt Studentent voor Morgen jaarlijks de SustainaBul. In deze ranking van onderwijsinstellingen, worden de 33 grootste hbo's en universiteiten van Nederland vergeleken op hun inspanningen om te verduurzamen. Dit wordt gedaan aan de hand van drie hoofdthema's: onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. De SustainaBul heeft als doel om de onderwijsinstellingen te helpen met (verder) verduurzamen. Het mooie aan de SustainaBul is dat deze ranking volledig door studenten is opgezet en wordt uitgewerkt. Zo moedigt ze aan tot bottom-up verandering van het onderwijs. De competitie dient als middel om bewustwording en kennisdeling tussen de instellingen te faciliteren. Het doel van de SustainaBul is om samenwerking tussen de instellingen te bemoedigen, ook via evaluatiebijeenkomsten. Naast dit benchmark report – waarin de algemene conclusies worden gedeeld – ontvangen de instellingen ook allemaal een eigen feedback report. Hierin staan specifieke tips voor hun situatie.

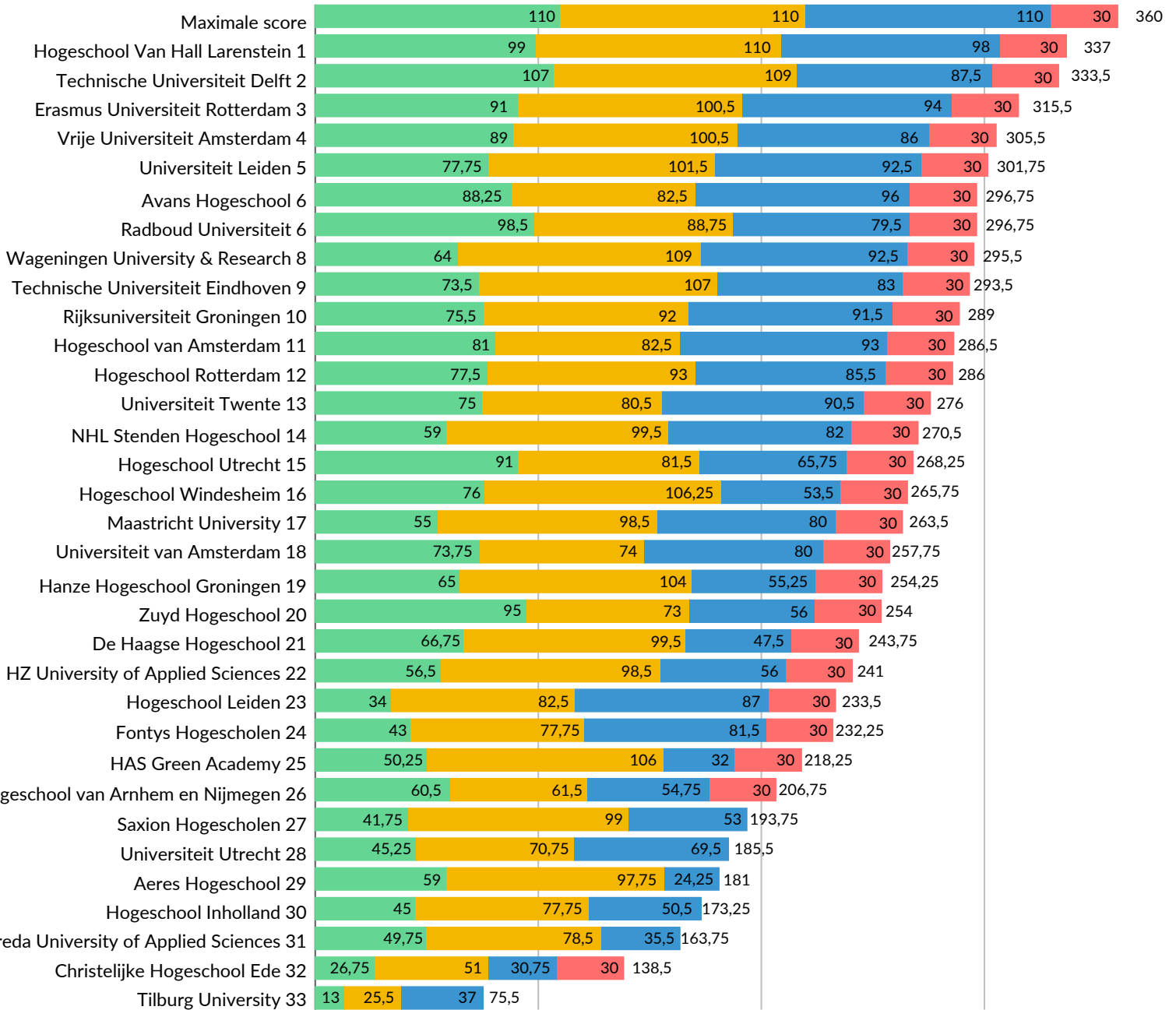

Inhoudsopgave

Ranking.....	5
Winnaars.....	6
Voorwoord.....	7
Methode & process.....	8
Onderwijs.....	10
Duurzaamheid in opleidingen.....	10
Duurzaamheid in minors.....	11
Training en ondersteuning van het onderwijzend personeel.....	11
Aandacht voor duurzaamheid in het onderwijs.....	12
Onderzoek.....	13
Duurzaamheid in onderzoek en projecten.....	13
Valorisatie.....	14
Aandacht voor duurzaamheid in het onderzoek.....	15
Bedrijfsvoering.....	16
Reductie emissies.....	16
Energieverbruik.....	17
Waterverbruik.....	18
Afvalbeleid.....	18
Mobiliteit.....	19
Catering.....	20
PIANOO-inkoopvoorwaarden.....	20
Sociale duurzaamheid.....	21
Biodiversiteit.....	22
Financiële huisvesting.....	23
Aandacht voor duurzaamheid in bedrijfsvoering.....	24
Best practices.....	25
Conclusies.....	26
Conclusie onderwijs.....	26
Conclusie onderzoek.....	26
Conclusie bedrijfsvoering.....	27
Conclusie algemeen.....	27
Bijlage I: Deelnemende instellingen.....	29
Bijlage II: Rubric.....	30
Bijlage III: Wegingen.....	31
UniPartners onepager.....	32

Ranking

■ Onderwijs
 ■ Onderzoek
 ■ Bedrijfsvoering
 ■ Best practices

Winnaars

1. Hogeschool van Hall Larenstein **Totaal: 337 / 360**

Onderwijs
Education

99 / 110

Onderzoek
Research

110 / 110

Bedrijfsvoering
Operational management

98 / 110

Best practices
Best practices

30 / 30

2. Technische Universiteit Delft **Totaal: 333,5 / 360**

Onderwijs
Education

107 / 110

Onderzoek
Research

109 / 110

Bedrijfsvoering
Operational management

87,5 / 110

Best practices
Best practices

30 / 30

3. Erasmus Universiteit Rotterdam **Totaal: 315,5 / 360**

Onderwijs
Education

91 / 110

Onderzoek
Research

100,5 / 110

Bedrijfsvoering
Operational management

94 / 110

Best practices
Best practices

30 / 30

Voorwoord

Met trots presenteren we u het Benchmark rapport van de SustainaBul 2024! Ook dit jaar hebben we weer hard gewerkt om deze ranking kwalitatief sterk neer te zetten. Dit hebben we kunnen doen door samen te werken met 25 rankers. Zij zijn studenten, afkomstig van onderwijsinstellingen door heel Nederland. Met meer dan 500 uur tijdsinvestering voor ranken alleen al zijn wij content met wat wij dit jaar hebben bereikt. Daarom willen we dan ook allereerst de rankers hartelijk bedanken, zonder hen was het niet zo mooi uit de verf gekomen. Dat is de kracht van de SustainaBul: voor instellingen, door studenten.

In dit benchmark rapport zijn alle trends, opmerkelijke acties en verbeterpunten te vinden. We willen hiermee laten zien wat de huidige status van duurzaamheid bij de hogescholen en universiteiten is. Daarnaast dient dit rapport ook om aan te geven wat wij als studenten graag willen zien in de verdere verduurzaming van het onderwijs en de onderwijsinstellingen.

Er zijn dit jaar geen grote veranderingen in de opzet van het rapport en de methodologie van de ranking doorgevoerd, we hebben de lijn van de afgelopen jaren voortgezet. We zijn ons ervan bewust dat het komende jaren nodig zal zijn om de methodologie en vragenlijst te updaten om zo de analyse nog sterker te maken. De SustainaBul zal altijd in ontwikkeling blijven, om mee te groeien met de onderwijsinstellingen. Een onderwijsinstelling kan namelijk nooit té duurzaam zijn.

Laat dit rapport dienen als inspiratiebron voor de verdere verduurzaming van uw onderwijsinstelling, als studenten en medewerkers van onderwijsinstellingen komen we samen verder!

Lisa van den Dries
*Penningmeester en Studenten-
netwerk Coordinator '23 - '24*
Studenten voor Morgen

Sophie van 't Leven
Secretaris '23 - '24
Studenten voor Morgen

Utrecht, 22 mei 2024

Methode & proces

Dit benchmark report bevat de uitgebreide resultaten van de Sustainabul 2024. Jaarlijks onderzoekt Studenten voor Morgen de status van de integratie van duurzaamheid van de Nederlandse hogescholen en universiteiten via deze ranking. Dit jaar zijn de 33 grootste hogescholen en universiteiten met elkaar vergeleken. De complete lijst van welke instellingen hebben meegedaan aan de Sustainabul 2024 is te vinden in bijlage 1: Deelnemende Onderwijsinstellingen.

Methodologie

De Sustainabul wordt grotendeels uitgevoerd door een poel vrijwilligers, de rankers. Per vraag werken zij in een duo, en worden zo experts op een bepaald onderwerp. Op die manier worden alle instellingen gelijkwaardig met elkaar vergeleken. De rankers maken gebruik van een vooraf opgestelde rubric met scorematrix om een score toe te kennen. Per jaar kan er wat verschil zitten tussen hoe de rankers de rubric opvatten, maar binnen de vraag worden de instellingen aan dezelfde standaarden gemeten.

De rubric bevat vragen over inhoudelijke onderwerpen die worden beoordeeld op beleid, strategie, uitvoering in de praktijk, stakeholder participatie en transparantie. Daarnaast is er voor elk hoofdthema een vraag over aandacht voor duurzaamheid binnen dat thema. De drie hoofdthema's zijn: Onderwijs, Onderzoek en Bedrijfsvoering. De complete rubric met score matrix is te vinden in bijlage 2: Rubric. De rubric dient als leidraad voor de rankers.

Het proces van de Sustainabul bestaat uit drie rondes, plus nog een controle ronde voor de instellingen aan het einde. In ronde 1 zijn de rankers aan zet. Gebaseerd op een score matrix en informatie die online te vinden is, geven zij de instellingen een initiële score en feedback. In ronde 2 mogen de instellingen deze score en feedback inzien, en extra documenten en toelichtingen aanleveren als bewijsstuk voor een hogere score. In ronde 3 bekijken de rankers deze nieuwe informatie en passen waar nodig de score aan. Na deze drie rondes krijgen de instellingen de kans om hun scores te controleren op rekenfouten, er mogen dan geen inhoudelijke feedback of extra documenten meer worden aangeleverd.

Aantal punten & wegingen

■ Onderwijs ■ Onderzoek ■ Bedrijfsvoering

In totaal zijn er 360 punten te verdienen. Per thema zijn er totaal 110 punten, en daarnaast kan een instelling 30 bonuspunten verdienen voor het insturen van een best practice. Alle drie de thema's wegen dus even zwaar.

Methode & proces

De thema's hebben verschillende hoeveelheden vragen, en de vragen hebben verschillende gewingen. De verschillende gewingen van de vragen zijn terug te vinden in Bijlage III: Welingen.

Veranderingen

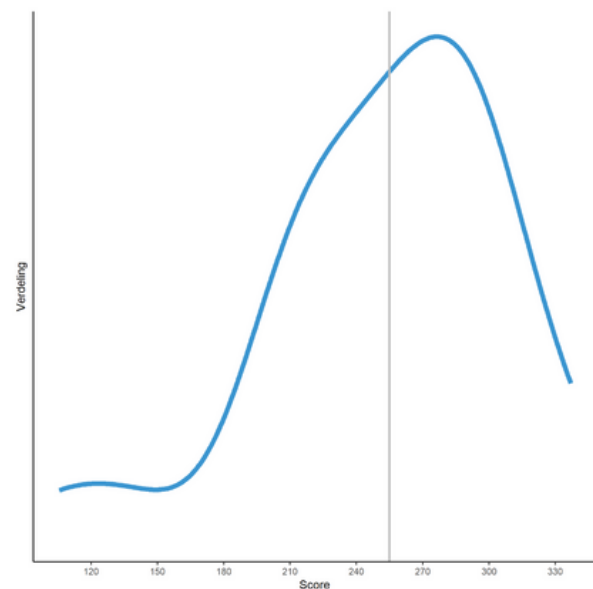
De SustainaBul is constant in beweging, met als doel een zo goed mogelijke ranking neer te kunnen zetten. Dit jaar zijn er drie veranderingen doorgevoerd.

Voorheen waren er twee vragen over energie, een met betrekking op het energie verbruik, en een over het gebruik van duurzame energiebronnen. Deze twee vragen zijn dit jaar samengepakt tot één vraag over energiegebruik.

Daarnaast kon er dit jaar in plaats van drie best practices, nog maar één best practice per instelling worden ingestuurd. Deze enkele best practice was goed voor 30 bonuspunten. Tot slot was er een verandering in het toekennen van het punt voor transparantie. Vanuit het idee dat transparantie ook gaat over de vindbaarheid van de informatie, kan het punt voor transparantie door de ranker worden ingetrokken in de tweede ronde. Als er extra informatie wordt aangeleverd die niet openbaar beschikbaar of goed vindbaar is, kan de ranker het punt voor transparantie bij een vraag afnemen, ook als dit punt in de eerste ronde wel was toegekend. Hierbij kan het totale puntenaantal in ronde 2 nooit lager uitkomen dan in ronde 1, maar eventueel wel gelijk uitkomen.

Grafieken

In de rest van dit benchmark rapport leest u de resultaten van de SustainaBul. Hierbij wordt per onderwerp toegelicht wat goed en minder goed gaat in de verduurzaming van de Nederlandse hogescholen en universiteiten. Ter visualisatie van de behaalde scores zijn er grafieken met een verdeling van de score toegevoegd. Op de X-as vindt u de scores, op de Y-as de verdeling van de hoeveelheid instellingen over de behaalde scores. De grijze lijn geeft de gemiddelde score van alle onderwijsinstellingen per vraag aan. Zie hier de verdeling van de totale scores van dit jaar, met een gemiddelde van 249,52 punten.

Onderwijs

Onder het thema onderwijs vallen de onderwerpen: duurzaamheid in opleidingen en minors, training en ondersteuning van onderwijzend personeel en aandacht voor duurzaamheid in het onderwijs. In Nederland geldt academische vrijheid, maar vanuit ons studentenperspectief vinden wij deze onderwerpen erg belangrijk zodat studenten goed opgeleid kunnen worden.

1. Technische Universiteit Delft

2. Hogeschool van Hall Larenstein

3. Radboud Universiteit Nijmegen

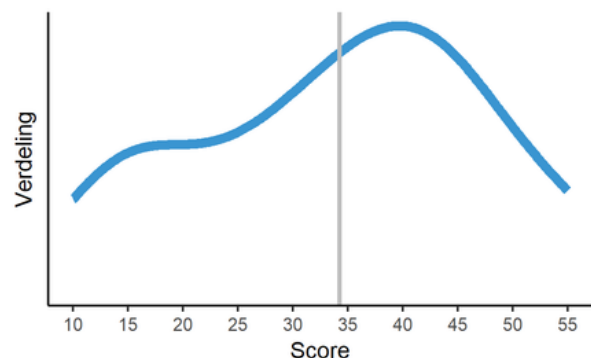
Duurzaamheid in opleidingen

Wordt duurzaamheid in het onderwijs geïntegreerd op elke faculteit en in alle opleidingen?

De SustainaBul is in het leven geroepen om duurzaamheid te integreren in het onderwijs. Een belangrijke plek waarop dit duidelijk naar voren komt in het onderwijs, is de integratie van duurzaamheid in de opleidingen. Het is namelijk belangrijk dat alle studenten, ongeacht hun studierichting, voldoende kennis, vaardigheden en attitudes leren over duurzaamheid die gebruikt kunnen worden in hun verdere loopbaan.

Totaal waren er 55 punten te behalen voor duurzaamheid in opleidingen.

Gemiddeld werden er 34,2 punten toegekend aan onderwijsinstellingen. Dit houdt in dat onderwijsinstellingen gemiddeld 62% van de punten wisten te bemachtigen. Het valt op dat slechts drie onderwijsinstellingen het maximumaantal punten hebben weten te scoren. Dit zijn de Technische universiteit Delft, Vrije universiteit Amsterdam en Zuyd hogeschool. Zij hebben in hun beleidsstukken vastgelegd dat duurzaamheid moet terugkomen in al het onderwijs. Daarnaast zijn ze actief bezig met het verbeteren en verduurzamen van de opleidingen.

Dat verbeteren en verduurzamen zien we bij veel instellingen terugkomen. Het is een onderwerp waar actief aan gewerkt wordt binnen projecten of programma's. Bij de instellingen die goed scoren, is er ook goede monitoring op de verduurzaming van het onderwijs. Onder andere de Vrije Universiteit Amsterdam en de Technische Universiteit Delft hebben databases waarin opgezocht kan worden welke vakken zich bezighouden met bepaalde SDG's.

Bij de instellingen die laag scoren, is er wel beleid gemaakt om duurzaamheid mee te

Onderwijs

nemen in het onderwijs. Echter mist hiervoor dan een strategie of uitwerking in de praktijk. Het is voor deze instellingen aan te raden om een projectteam op te zetten dat zich bezighoudt met de verduurzaming van vakken en opleidingen.

Zuyd Hogeschool

heeft een inspiratiegids gebaseerd op de SDG's dat docenten handvaten biedt om zo duurzaamheid laagdrempelig in het onderwijs te kunnen integreren

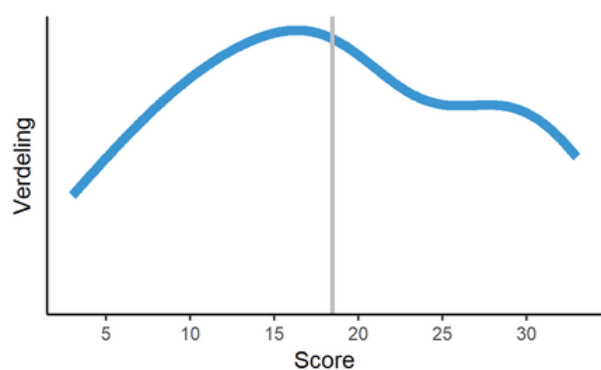
Duurzaamheid in minors

Worden er minors of keuzevakken aangeboden waarin duurzaamheid is geïntegreerd?

Het integreren van duurzaamheid in minors is cruciaal om studenten een multidisciplinaire benadering van duurzaamheid te bieden. Duurzaamheid is immers niet alleen de taak van de biologie student, maar ook een aandachtspunt voor een student aan de kunsten.

Ondanks dat de onderwijsinstellingen gemiddeld nét een voldoende hebben behaald, valt nog verbetering te boeken aangezien slechts 55% van de totaal te behalen punten zijn toegekend. Gemiddeld haalden de onderwijsinstelling 18,4 van de 33 punten. Het lijkt erop dat een hogere score op betrokkenheid gepaard gaat met een hogere score over deze vraag. Dit suggereert dat onderwijsinstellingen die een sterke focus hebben op duurzaamheid binnen minors ook investeren in het creëren van een

gemeenschap die zich actief inzet voor duurzaamheidsinitiatieven. Het is dus aan te raden om studenten actief te betrekken bij het opstellen of herzien van minors. Ook hier is monitoring een belangrijk onderdeel. Bij de instellingen die goed scoren, zien we toegankelijke manieren van monitoring zoals het dashboard van de Hogeschool van Amsterdam, dat jaarlijks wordt bijgewerkt door hun Green Office.

Training en ondersteuning van het onderwijzend personeel

Voorziet uw instelling in de ondersteuning en training van al het onderwijzend personeel met het doel om kennis over duurzaamheid te vergroten en duurzaamheid te integreren in het curriculum?

De integratie van duurzaamheid in het onderwijs vereist niet alleen betrokkenheid van studenten, maar ook goed opgeleid en ondersteunend onderwijzend personeel. De vraag naar de training en ondersteuning van onderwijzend personeel,

Onderwijs

richt zich op de inspanningen van de onderwijsinstelling. Zij kunnen zo kennis over duurzaamheid vergroten en duurzaamheid effectief integreren in het curriculum van alle faculteiten.

De gemiddelde score van deze vraag is laag, met een gemiddelde van 9,8 uit de 16,5 te behalen punten. Dit suggereert dat er over het algemeen niet voldoende integratie is van duurzaamheid in de training en ondersteuning van het onderwijzend personeel. De komende jaren mag hier met nieuwe energie en grote ambitie aan worden doorgewerkt.

Gelukkig zijn er wel goede voorbeelden van instellingen die hier al mee bezig zijn. Zoals de Hogeschool Utrecht, die medewerkers stimuleert en motiveert om met duurzaamheid aan de slag te gaan.

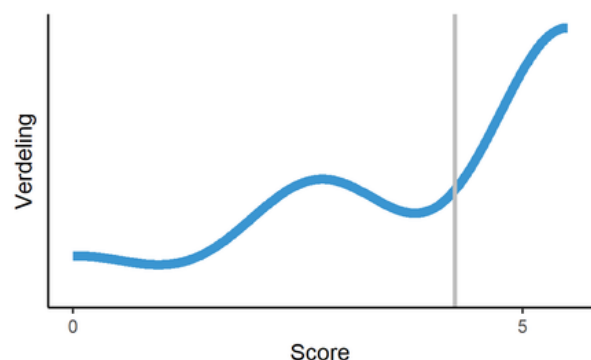
Dit doen zij vanuit de jaarkalender Duurzaam Doen, waarbij workshops en masterclasses worden aangeboden voor de medewerkers. Ook bieden zij ruim aanbod voor bijscholingen via docentenleerteams en SDG-groepen.

Aandacht voor duurzaamheid in onderwijs

In hoeverre is er aandacht voor duurzaamheid door integratie van frameworks zoals SDG's of Donut economie in de cursussen en onderwijsactiviteiten?

Bij de vraag over aandacht voor duurzaamheid is er vooral gekeken naar de mate waarin

duurzaamheids-frameworks gebruikt worden. Deze blijken inmiddels goed te zijn geïntegreerd in het opleidingsaanbod aangezien in de ranking 77% van alle beschikbare punten zijn toegekend. Dit komt gemiddeld uit op een score van 4,25 punten van de in totaal 5,5 te behalen punten. Wanneer de scores tussen 2023 en 2024 worden vergeleken, valt op dat veel onderwijsinstellingen die vorig jaar nog een onvoldoende ontvingen op deze vraag dit jaar een voldoende of zelfs een vooruitstrevende score ontvingen.

Slechts drie onderwijsinstellingen hebben geen punten ontvangen voor de vraag over aandacht voor duurzaamheid in het onderwijs. Onderwijsinstellingen die 2,75 punten van de 5,5 punten hebben behaald, konden dikwijls wel aantonen dat meer dan de helft van het cursusaanbod een vorm van een duurzaamheids-frameworks behandelde. Deze onderwijsinstellingen vonden het lastig om aan te tonen dat binnen hun cursusaanbod de duurzaamheids-frameworks centraal stonden. Neem deze duurzaamheids-frameworks dus mee in het beleid.

Onderzoek

Onder het thema onderzoek vallen de volgende onderwerpen: duurzaamheid in onderzoek en projecten, valorisatie en aandacht voor duurzaamheid in onderzoek. Ook voor onderzoekers geldt de academische vrijheid, maar vanuit het maatschappelijk oogpunt vinden wij duurzaamheid een erg belangrijk thema.

1. Hogeschool van Hall Larenstein

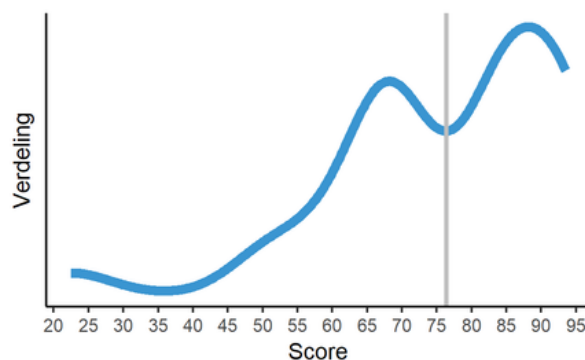
2. Technische Universiteit Delft & Wageningen University & Research

3. Technische Universiteit Eindhoven

Duurzaamheid in onderzoek en projecten

Voorziet uw instelling van onderzoek en projecten met betrekking tot duurzaamheid op de meeste faculteiten?

Onderwijsinstellingen staan midden in de maatschappij, er worden veel projecten en onderzoeken gedaan. Het is dus belangrijk dat met deze acties positieve impact op het klimaat wordt gemaakt. Daarnaast willen we met deze vraag bereiken dat duurzaamheid in alle faculteiten wordt toegepast, dus niet alleen in de bètafaculteiten. De gemiddelde score van 76,4 uit 93,5 laat zien dat er goed is gescoord op deze vraag.

In het beleid van Hogeschool Van Hall Larenstein staat bijvoorbeeld dat alle onderzoek thema's op basis zijn van de SDG's; Agro & food, Dier, Green Business, Klimaat & omgeving, Laboratory sciences en Water & natuur. Zij hebben daarnaast ook een vormgeving van SDG's 2.0 opgesteld, hierin komende de SDG's in een bredere context te staan in het onderzoek van de instelling. Bijvoorbeeld het duurzame project "Efficiëntie verhogen in productiesystemen voor klimaatbestendige bosbouw in Indonesië" heeft betrekking tot SDG 11 en 13. Hierdoor is dit project gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken via SDGP, dit is het Sustainable Development Goals Partnership.

Uit de ranking blijkt dat Tilburg Universiteit ver onderaan de scorelijst staat. Het valt op dat bij hen, en bij sommige andere onderwijsinstellingen, veel punten worden verloren op het beleid. Om duurzaamheid te implementeren is het zaak om duurzaamheid in project en onderzoek te verankeren in het beleid.

Onderzoek

Deze feedback kan bijvoorbeeld worden meegenomen in de vorm van studenten teams. De Technische Universiteit Eindhoven betreft studenten door teams te vormen doormiddel van een wetenschappelijk vraagstuk. Dit wordt opgepakt door de groep studenten die minstens één jaar hieraan werken in een innovatieve setting, waarbij wordt gestreefd naar de meest duurzame oplossing.

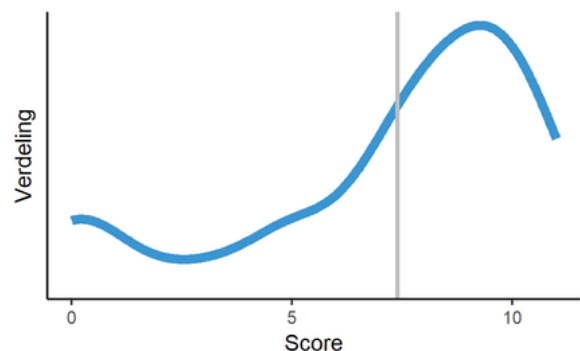
Valorisatie

Valoriseert uw instelling haar gewonnen kennis over duurzaamheid?

Op de vraag over valorisatie wordt er over het algemeen vrij hoog gescoord. Hogeschool van Hall Larenstein, Universiteit Leiden en Hogeschool Rotterdam zijn hierin uitblinkers met een perfecte score. Er zijn veel verschillende samenwerkingsverbanden, die valorisatie makkelijker maken. Het gaat hierbij om samenwerkingen binnen sectoren, of juist regio's. Een mooi voorbeeld is het Joint Research Centre Zeeland (JRCZ), waar zowel mbo, hbo, als wo met elkaar samenwerken.

Gemiddeld is er 7,4 uit de 11 punten gescoord. Monitoring is een onderdeel waar vaker punten worden laten liggen. Hoewel de meeste instellingen wel een webpagina hebben met voorbeelden van de toepassingen van hun onderzoek, missen vaak de cijfers. Een impactdashboard kan hierbij helpen. De Hogeschool van Amsterdam gebruikt intern al een goed dashboard.

Het zou echter ook interessant zijn om een openbaar dashboard op de website te hebben, zodat het inzichtelijk wordt hoeveel impact een instelling maakt.

Verder zijn goede voorbeelden van valorisatie het aanbieden van professionele cursussen voor externen, zoals de HAS green academy dit doet, of juist het aanbieden van interne cursussen zoals onder andere op de Technische Universiteit Delft. Daarnaast heeft de Hogeschool Utrecht ook een mooie samenwerking met Utrecht Inc, die onderzoekers via ondersteunen met het opzetten van startups om hun onderzoek zo praktisch de maatschappij in te krijgen.

Erasmus Universiteit Rotterdam heeft een online toolbox op het intranet met voorbeelden en guides om onderzoek zoveel mogelijk maatschappelijke impact te geven.

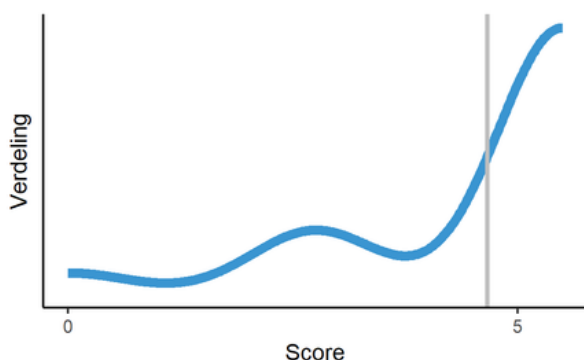
Onderzoek

Aandacht voor duurzaamheid in onderzoek

In hoeverre dienen duurzaamheids-frameworks zoals SDG's of Donut economie als richtlijn voor onderzoek en projecten van de instelling?

Er zijn slechts twee onderzoeksinstellingen die in hun beleid rondom onderzoek geen duurzaamheids-frameworks gebruiken als richtlijn, gemiddeld wordt er dan ook een score van 4,7 uit 5,5 gescoord.

Meer dan de helft van de onderwijsinstellingen scoort maximaal, dit betekent dat bij al deze instellingen duurzaamheids-frameworks zoals de SDG's of Donut economie centraal staan in de (meeste) onderzoeken. Bij de instellingen die minder of geen punten hebben gescoord, mist een vaste implementatie van de frameworks. Wanneer ze wel worden gebruikt, mist een duidelijke strategie hierover.

Bedrijfsvoering

Onder het thema bedrijfsvoering vallen de volgende onderwerpen: reductie emissies, energiegebruik, waterverbruik, afvalbeleid, mobiliteit, catering, PIANO-inkoopvoorwaarden, sociale duurzaamheid, biodiversiteit, financiële huisvesting en aandacht voor duurzaamheid in bedrijfsvoering.

1. Hogeschool van Hall Larenstein

2. Avans Hogeschool

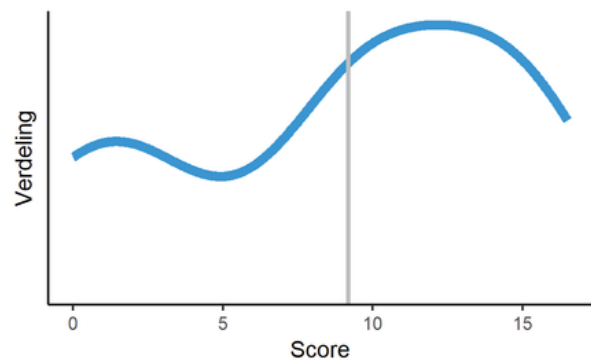
3. Erasmus Universiteit Rotterdam

Reductie emissies

Heeft de instelling een langetermijnvisie om de ecologische voetafdruk te verminderen en is deze visie in lijn met het klimaatakkoord van Parijs?

Naast het delen en opdoen van nieuwe kennis, zijn onderwijsinstellingen zelf ook grote organisaties met een impact op het klimaat. Door hun emissies te verlagen, kunnen zij hun ecologische voetafdruk verkleinen. Volgens het klimaatakkoord van Parijs moeten de instellingen in 2030 hun emissies halveren ten aanzien van 1990, en in 2050 klimaatneutraal zijn. Gemiddeld is er 9,1 uit de 16,5 punten gescoord, dit ligt nog wel erg laag.

Er is een brede verdeling te zien op de emissiereductie doelen die de instellingen nastreven. Elf instellingen zijn nog weinig vooruitstrevend, en willen enkel voldoen aan

het klimaatakkoord van Parijs. Daarentegen zijn er tien instellingen die voor 2030 al klimaatneutraal willen zijn. De zes koplopers qua beleid zijn Breda University of Applied Sciences, Erasmus Universiteit Rotterdam, HAS green academy, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, en Universiteit Twente. Zij streven al naar een positieve impact op het klimaat.

Het valt op dat onder de instellingen die wel beleid hebben, de strategie niet altijd voldoet. Het is belangrijk om ook duidelijk te kunnen laten zien hoe de gestelde doelen bereikt gaan worden. Goede strategieën zijn onder andere wel te vinden bij de Vrije Universiteit Amsterdam en de Rijksuniversiteit Groningen. Hier zijn roadmaps opgesteld met tussenfases om zo de einddoelen haalbaar te houden.

Er zijn ook nog steeds vijf instellingen die geen beleid hebben opgesteld om aan het Parijs akkoord te voldoen. Hoewel dit aantal is gedaald in vergelijking met vorig jaar, is het erg teleurstellend om te zien dat bij sommige instellingen de urgentie van het terugdringen van emissies nog niet duidelijk is.

Bedrijfsvoering

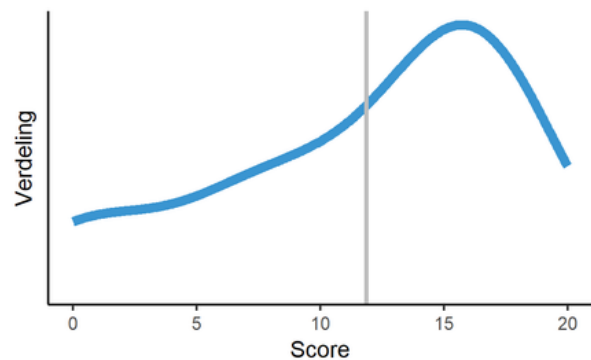
Graag moedigen we zowel deze instellingen, als degene die enkel willen voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs, aan om hun voorbeeldfunctie binnen de maatschappij aan te grijpen, en te streven naar een ambitieuzer doel. Vorig jaar is ook al benoemd dat hiervoor mooie kansen liggen in de samenwerking tussen instellingen, juist door de grote spreiding aan ambities. Er zijn dit jaar nog geen nieuwe voorbeelden van samenwerkingen tussen instellingen boven gekomen, dus we zouden graag het belang hiervan opnieuw benadrukken.

Energiegebruik

Zijn er maatregelen om het energieverbruik in uw instelling te verminderen en verduurzamen?

Gelinkt aan het terugdringen van de emissies, vinden we het terugdringen en verduurzamen van het energiegebruik. Dit jaar zijn het terugdringen en vergroenen van het energiegebruik samengepakt, omdat er voor veel instellingen overlap zit tussen het beleid op deze onderwerpen. Ook hier is er een grote verdeling tussen de instellingen. Geen enkele instelling heeft het maximale scoreaantal van 22 punten behaald. Er scoren zelfs elf instellingen lager dan het gemiddelde van 11,9 punten.

Steeds meer instellingen investeren in een WKO-installatie. Hiermee worden grote stappen gezet in de afname van vooral het gebruik van aardgas. Vaak worden ook nabijgelegen wijken of bedrijven betrokken bij het warmtenetwerk, wat natuurlijk extra winstgevend is.

De meeste instellingen wekken ook deels hun eigen energie op, meestal met zonnepanelen. Wageningen University en Research heeft daarnaast 26 eigen windturbines, en ook Utrecht Universiteit doet nog onderzoek naar het plaatsen van een windturbine op hun science park. In de zelfvoorzienendheid is zoals te verwachten een splitsing te zien tussen instellingen die een campus buiten het centrum hebben, of juist in monumentale panden in het stadscentrum zitten.

De meeste instellingen zijn bezig met het (verder) isoleren van hun gebouwen. Ook het plaatsen van ledverlichting staat nog hoog op de agenda's. Verder zijn er een aantal innovatieve manieren om het energieverbruik te beperken tot de momenten dat dit echt nodig is. Bijvoorbeeld het gebruik van sensoren door Hogeschool Rotterdam, het verdelen van gebouwen in zones bij Hogeschool van Hall Larenstein, of zelflerende software bij HZ University of Applied Sciences.

Het is goed dat studenten actief worden betrokken bij de verduurzaming van het energiegebruik.

Bedrijfsvoering

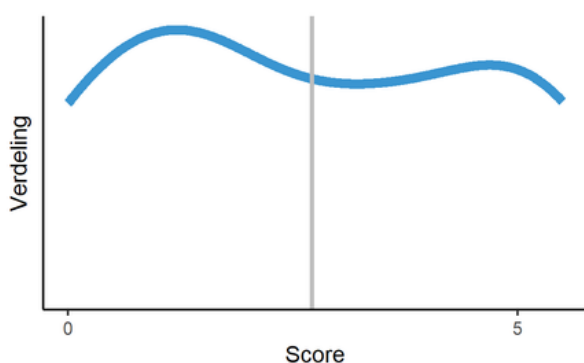
Dit is bij uitstek een goed onderwerp voor studentenprojecten, en dat zien we ook terug.

Radboud Universiteit Nijmegen heeft het afgelopen jaar haar kassencomplex flink verduurzaamd. Deze wordt nu volledig zonder gas verwarmd en de groeilampen zijn vervangen door LED.

Waterverbruik

Zijn er maatregelen om het waterverbruik rondom uw instelling te verduurzamen?

Bij het verminderen van watergebruik zien we een flinke vooruitgang op vorig jaar. Gemiddeld is er nu 2,7 uit de 5,5 punten gescoord. Het valt op dat meer instellingen waterverbruik hebben opgenomen in hun beleid.

De meeste maatregelen hebben als doel het gebruik van leidingwater te verminderen waar dit niet gebruikt wordt als drinkwater. Zo gebruikt Wageningen University en Research grondwater, de Vrije Universiteit Amsterdam

hemelwater voor het doorspoelen van toiletten. Er wordt ook gewerkt met waterdoorlatende bestrating en blauwgroene daken, om op die manier afwatering te bespoedigen of juist water op te vangen. Daarnaast zijn kranen met sensoren, en waterbesparende spoelknoppen ondertussen standaard in zo goed als alle instellingen. Er zijn echter ook nog instellingen die weinig tot niks doen om hun waterverbruik te verminderen, of dit niet hebben opgenomen in hun beleid.

Watergebruik is ook bij uitstek een onderwerp waar goed op wordt gemonitord, vaak met een online dashboard. Ook worden studenten betrokken bij het besparen van water door middel van onderzoeksprojecten.

Saxion Hogescholen heeft zijn eigen waterzuivering op campus, waarmee ze toiletwater weer kunnen gebruiken als drinkwater.

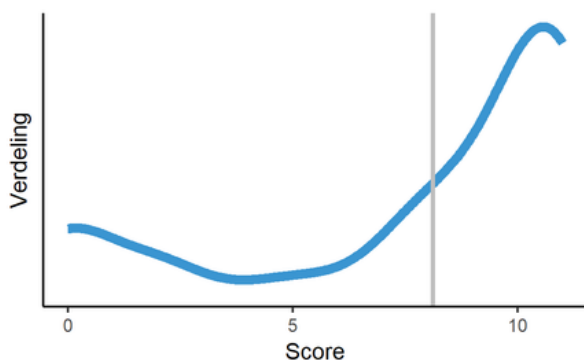
Afvalbeleid

Zijn er maatregelen om het afvalbeleid rondom uw instelling te verduurzamen?

Afvalbeleid gaat bij de meeste instellingen erg goed. Meer dan de helft van de instellingen scoort hiervoor een perfecte of bijna perfecte score. De instellingen hebben dan ook gemiddeld 8,1 uit de 11 punten gescoord. Veel instellingen streven ernaar om zero waste of circulair te worden, maar hangen vaak nog geen jaartal aan dit doel.

Bedrijfsvoering

Zero waste worden is natuurlijk een fantastisch streven, maar zonder einddatum is het nog weinig concreet.

Bij de instellingen die wel nog achterblijven op afvalbeleid, mist er meestal beleid op het stuk 'reuse'. Instellingen die wel beleid hebben dat inspeelt op het hergebruiken van producten en grondstoffen zijn onder andere Hogeschool Leiden, waar afgeschreven meubilair wordt opgeknapt en gedoneerd.

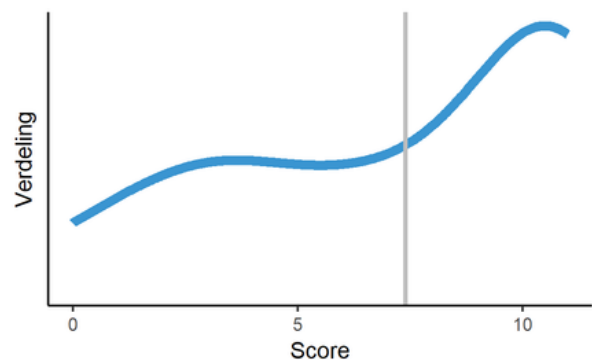
Een aantal instellingen, waaronder **Radboud Universiteit Nijmegen**, gaat nog een stapje verder dan het reduce-reuse-recycle framework. Zij gebruiken het 10R-model voor circulariteit. Bij dit framework denk je al vanaf het ontwerpproces van producten na over de circulariteit ervan.

Mobiliteit

Zijn er maatregelen om de mobiliteit rondom uw instelling te verduurzamen?

De reisbewegingen van en naar onderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk

voor een groot deel van de emissies van de instellingen. Daarom is het belangrijk om beleid te schrijven dat deze reisbewegingen verduurzaamt. Veel instellingen doen dit dan ook, de helft van de instellingen heeft een vooruitstrevend beleid. Een gemiddelde score van 7,4 uit 11 laat dit dan ook zien. Enkele instellingen, zoals de Haagse Hogeschool, vergoeden openbaar vervoer volledig binnen hun reiskostenvergoeding. Dat is een goede manier om medewerkers te stimuleren tot een duurzamere manier van reizen.

Verder zijn er veel goede initiatieven om de dagelijkse reisbewegingen te verduurzamen, zoals subsidies voor het aanschaffen van fietsen, de app TooGethr voor carpoolen, en het verminderen van de parkeermogelijkheden. De meeste instellingen stimuleren duurzame alternatieven, zoals treinreizen, voor zakelijke reizen. De grens voor het aantal kilometers of uren waarbinnen treinreizen de standaard optie is, is echter erg variabel, en vaak nog te laag.

Bedrijfsvoering

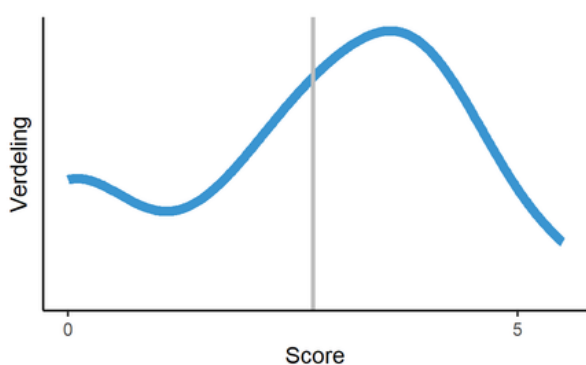
Avans Hogeschool

stimuleert medewerkers en studenten om met de fiets naar de hogeschool te komen. Ze doen dit door middel van een app. Tot op heden zijn er al 182.592 extra kilometers gefietst.

Catering

Zijn er maatregelen om de kantine te verduurzamen?

Ook bij catering zien we een sterke verbetering ten aanzien van vorig jaar. Waar vorig jaar nog elf instellingen geen punten haalden, zijn dat er dit jaar maar zes. Echter is met een gemiddelde score van 2,7 uit 5,5 dit nog niet erg vooruitstrevend. Veel instellingen bieden standaard vegetarische banquetting aan voor events.

Ook het verminderen van afval en voedselverspilling staat voor de meeste instellingen wel op de radar. Voor het eerst heeft een instelling de maximale punten voor deze vraag gekregen, namelijk Erasmus Universiteit Rotterdam. Zij hebben in 2023 het

streven naar een volledig veganistische campus in 2030 bekend gemaakt.

Toch zien we ook dat de meeste instellingen blijven steken op het aanbieden van enkele vegetarische en veganistische opties. Op de Erasmus Universiteit na durft nog geen enkele instelling de uitspraak te doen dat zij streven naar een vegetarische catering. Dit is erg teleurstellend, omdat onderwijsinstellingen hierin een voorbeeldrol kunnen spelen. Een volledig vegetarisch aanbod kan studenten en medewerkers inspireren hun dieet aan te passen.

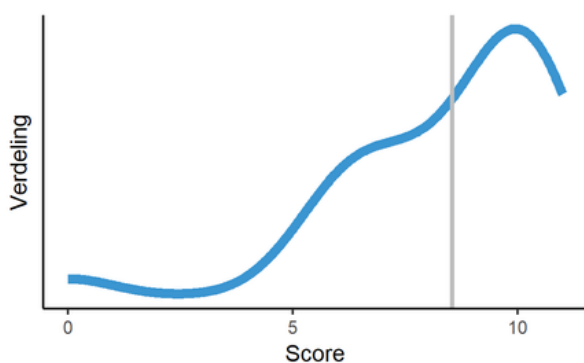
PIANOO-inkoopvoorwaarden

Houdt uw instelling rekening met de criteria Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van PIANOO?

PIANOO is het Expertisecentrum Aanbesteden van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Bij dit overheidsorgaan wordt aandacht besteed aan hoe overheden rechtmatig en doelmatig kunnen inkopen en aanbesteden. Natuurlijk is het van belang dat materialen maatschappelijk verantwoord worden ingekocht, maar of hier ook beleid op is geschreven en hoe hier in de praktijk mee om wordt gegaan op de instellingen, is net zo belangrijk. Met deze vraag zijn we ingegaan op de onderwerpen circulariteit, diversiteit, ketenverantwoordelijkheid, klimaat, milieu (inclusief biodiversiteit), social return, beleid & uitvoering, buyer groups en praktijk & tools.

Bedrijfsvoering

De gemiddeld behaalde score is 8,5 van de 11. De gemiddelde score is hoger dan de gemiddelde score van 2023, het is goed om te zien dat de inkoopvoorwaarden beter worden meegenomen in beleidsstukken.

Een aantal onderwijsinstellingen hebben contracten met hun leveranciers over de inkoopvoorwaarden. Hierin staat dat de leveranciers zich aantoonbaar moeten houden aan de, door de onderwijsinstelling opgestelde, duurzaamheidseisen. Ook worden bij verschillende onderwijsinstellingen studenten van de Green Offices betrokken bij het inkoopteam, zo kunnen zij duurzaamheid in de keuzes behartigen.

Maastricht University

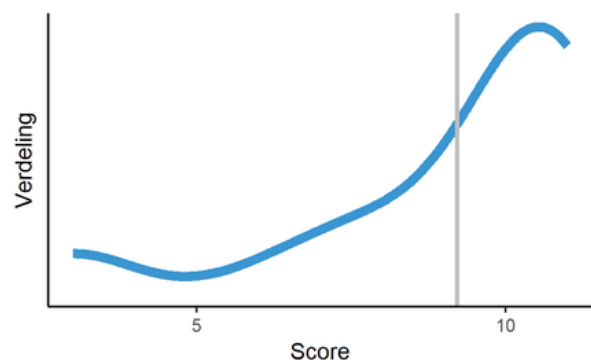
is met Canon voor de levering van printdiensten afgesproken dat ze CO₂-uitstoot jaarlijks met 4% reduceert. In dit kader heeft Canon in 2021 een elektrische auto aangeschaft voor het transport tussen de locaties van UM. De auto wordt geladen met groene stroom.

Sociale duurzaamheid

Werkt de instelling aan de verbetering van diversiteit en inclusiviteit?

Duurzaamheid kent naast de associatie met economie en milieu ook haar sociale kant. Hoe zorg je ervoor dat het duurzaamheidsbeleid inclusief en divers is? Dat het bestendig is voor een gemeenschap? De ruimte biedt voor sociale cohesie? Dat is ook waar de SustainaBul onderzoek naar doet.

Ondanks de vraag over sociale duurzaamheid pas in 2021 is toegevoegd aan de SustainaBul, staat het bij bijna alle onderwijsinstellingen hoog in het vaandel. Er is dan ook geen enkele onderwijsinstelling die hier géén punten op heeft gescoord, dit wordt nog eens duidelijk gemaakt door een gemiddelde van 9,2 uit 11.

Bijna alle onderwijsinstellingen hebben een studentenplatform waar studenten hun ervaringen kunnen delen met betrekking tot alle aspecten binnen sociale duurzaamheid.

Bedrijfsvoering

Veel onderwijsinstellingen hebben een Gender Equality Plan en/of een Genderbeleid. Bij Aeres Hogeschool staat hier bijvoorbeeld de “Gender & Diversity Roadmap” in, het doel hiervan is om het genderbewustzijn binnen de hele organisatie structureel te ontwikkelen. Bij de Hogeschool van Amsterdam staat daarin beschreven wat “inclusieve communicatie” kan bieden aan studenten en bij de Technische Universiteit Eindhoven staan er targets in om een groter aantal vrouwen als studenten en docenten aan te stellen. Veel onderwijsinstellingen missen nog een concrete strategie om dit soort projecten met regelmaat toe te passen. Daarnaast missen in een groot aantal beleidsstukken de bevestiging dat ze zich aan de objectieve sollicitatie voorwaarden houden, die door de Nederlandse wetgeving is opgesteld.

Onderwijsinstellingen die laag hebben gescoord kunnen verbeteren door de informatie met betrekking tot sociale duurzaamheid eenvoudiger en toegankelijker te maken. Zo weten (aankomende) studenten direct waar ze aan toe zijn en wat voor concrete acties de onderwijsinstelling neemt.

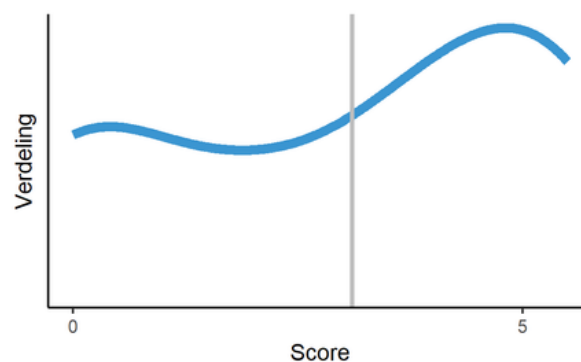
Christelijke Hogeschool Ede heeft een StudentenWelzijn platform, voor studenten en medewerkers. Naast de “standaard” onderwerpen viel ons op dat zij een aparte tak hebben voor huiselijk geweld, ook dit is natuurlijk erg belangrijk.

Biodiversiteit

Worden er maatregelen genomen om de biodiversiteit te bevorderen?

Biodiversiteit is een van de belangrijkste bouwstenen voor een sterk ecosysteem. Door biodiversiteit te onderhouden en bevorderen, worden ecosystemen veerkrachtiger en weerbaarder voor eventuele veranderingen. In 2023 is deze vraag toegevoegd aan de SustainaBul, wij vinden dit nog steeds een goede toevoeging omdat hier nog veel winst te behalen valt.

De gemiddelde score van 3,1 uit 5,5 laat zien dat er, ten opzichte van vorig jaar, grote stappen zijn gemaakt.

Bij een aantal onderwijsinstellingen is het er al, en bij een aantal nog niet; een structureel beleid met concrete doelstellingen over biodiversiteit en hoe de acties worden gemonitord en doorontwikkeld. We zien ook er veel instellingen zijn die daar nog hard mee aan het werk zijn, we zijn benieuwd!

Bedrijfsvoering

Voor de opzet van een beleid is het goed om in kaart te brengen wat de huidige status is en wat er moet gaan gebeuren. Vraag daarvoor advies/aanbevelingen om de biodiversiteit te verbeteren aan lokale stichtingen die zich daarvoor inzetten.

NHL Stenden Hogeschool & Hogeschool Van Hall Larenstein hebben beide het Bijenpact ondertekend. NHL Stenden heeft bijvoorbeeld getekend voor bijvriendelijke, vaste planten en een divers(er) bomenbestand.

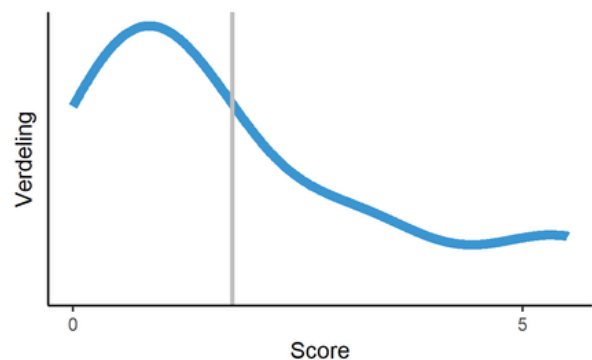
Financiële huisvesting

In hoeverre is duurzaamheid meegenomen in de financiële huisvesting?

Als richtlijn nemen wij duurzaamheid zoals beoordeeld door de eerlijke geldwijzer en eerlijke verzekeringswijzer.

Het onderwerp financiële huisvesting heeft een grote meerwaarde in de SustainaBul. In de afgelopen jaren zijn onderwijsinstellingen onder de loep genomen over de banden die ze hebben met de fossiele industrie. Deze banden bestaan veelal uit onderzoekssamenwerkingen en het stallen van geld bij een niet-duurzame bank. Als richtlijn nemen wij duurzaamheid zoals beoordeeld door de eerlijke geldwijzer en eerlijke verzekeringswijzer.

Er wordt helaas wordt er nog steeds slecht gescoord op deze vraag, gemiddeld scoren de onderwijsinstellingen een 1,7 uit 5,5. Gelukkig zien we wel een stijging aangezien dit vorig jaar nog een score van 0,5 was.

De informatie is vaak niet publiekelijk toegankelijk, hierdoor geven de onderwijsinstellingen achteraf pas aan hoe de situatie bij hen is. Instellingen die niet transparant zijn over hun beleid scoren op deze vraag dan ook dikwijls minder punten omdat het niet duidelijk werd welk beleid dat zij voeren voor het kiezen van een financiële instelling. Kies je als onderwijsinstelling voor schatkistbankieren of juist niet? En waarom? Gaat de onderwijsinstelling actief het gesprek aan over duurzame huisvesting met de VH? Zoekt de onderwijsinstelling de samenwerking op met andere onderwijsinstellingen? Of juist niet? Dit zijn vragen die we hadden als we geen beleidsstuk over financiële huisvesting konden vinden.

Een groot aantal instellingen is er dan ook van op de hoogte dat ze op dit vlak (nog) niet duurzaam zijn,

Bedrijfsvoering

of simpelweg niet uitblinken op duurzaamheid ten opzichte van andere onderwijsinstellingen, omdat ze vast zitten aan het ABP pensioenfonds. Het ligt bij velen onder de aandacht, maar wij zien ook dat er geen kortetermijnoplossing voor handen ligt. Daarom adviseren wij onderwijsinstellingen om komend jaar meer transparantie te tonen op het gevoerde beleid en de strategie en hier studenten en medewerkers meer mee te betrekken.

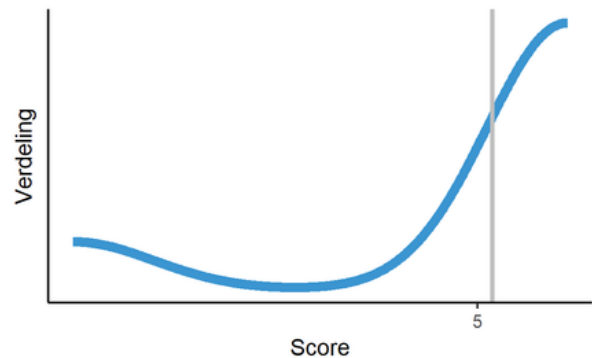
Vrije Universiteit Amsterdam

heeft de afgelopen jaren een inventarisatie gedaan onder haar stakeholders over haar financiële huisvesting. Het gesprek aangaan met studenten en andere betrokkenen over dit onderwerp moedigen wij erg aan!

Aandacht voor duurzaamheid in bedrijfsvoering

In hoeverre dienen duurzaamheids-frameworks zoals de SDGs of Donut economie als richtlijn voor de bedrijfsvoering van de instelling?

Met een gemiddelde score van 5,1 uit 5,5 blijkt dat er veel aandacht is voor duurzaamheids-frameworks in de bedrijfsvoering van de onderwijsinstellingen. Elke instelling heeft hier punten gescoord en een ruime meerderheid heeft de maximale score behaald.

Verbetering is mogelijk voor sommige onderwijsinstellingen bij het implementeren van hun strategie. Het valt de rankers op dat er vaak wel een strategie bestaat die afwisselend toereikend is, maar dat een concreet plan voor de implementatie daarvan, ontbreekt. Als tip wordt er dus meegegeven om concrete plannen op te stellen om zo duurzaamheid nog concreter terug te zien komen in de bedrijfsvoering.

Best Practices

Naast de ranking van de SustainaBul wordt er ook elk jaar een prijs uitgereikt voor de best practices. De onderwijsinstellingen kunnen hiervoor een project aandragen waar zij werken aan het verduurzamen van hun instelling, dat naar hun idee nog niet naar voren komt in de vragenlijst. De winnaars van de best practice prijs worden bepaald door een vakjury. Dit jaar bestond deze uit Giuseppe van der Helm (Leren voor Morgen), Bente Kassels (Unipartners Nederland), en Tom Strengers (Klimaat en Energiekoepel). Zij hebben zich bij het beoordelen gefocust op de volgende criteria:

- Impact op de samenleving
- Systeemverandering
- Originaliteit
- Overdraagbaarheid
- Participatie van studenten
- Rechtvaardigheid

Meer informatie over de best practice prijs en alle ingezonden best practices vindt u in het Best Practice Rapport 2024.

Winnaar Best Practice Prijs 2024

Radboud Universiteit Nijmegen:
[Onderzoeksproject Je bent nodig](#)

Genomineerden Best Practice Prijs 2024

Christelijke Hogeschool Ede:
[Elektrische deelauto's](#)

Hanze Hogeschool Groningen:
[East Africa Hub](#)

Technische Universiteit Delft:
[GreenDatabase](#)

Vrije Universiteit Amsterdam:
[Statement Fossiel Vrij Onderzoek](#)

Conclusies

Conclusie onderwijs

De categorie onderwijs omvatte dit jaar vier vragen in de SustainaBul. Van alle punten die behaald konden worden, is er 66,8% behaald. We zien hier een kleine vooruitgang ten opzichte van vorig jaar, wel valt hier nog steeds veel winst te behalen.

We zien namelijk dat de systematische verandering bij veel instellingen mist. Hierdoor is het makkelijk om terug te vallen in de oude systemen. Ook is opgemerkt dat er te weinig ondersteuning is voor het onderwijzend personeel, waardoor er nog geen grote slagen gemaakt kunnen worden om duurzaamheid echt te integreren in alle opleidingen. Het onderwijzend personeel kan ten slotte geen duurzaamheid in het onderwijs integreren als zij hier geen kennis over hebben.

Daarnaast missen er bij veel onderwijsinstellingen systemen en monitoring, er zijn veel losse flodders aan duurzaamheid te vinden op een groot deel van de opleidingen. Dit maakt het voor studenten moeilijk om vakken en/of opleidingen te vinden waar duurzaamheid echt wordt geïmplementeerd.

We zien wel dat er meer duurzaamheids-frameworks worden geïntegreerd dan vorig jaar, dit is een stap de goede richting in. Op de aangeboden minors van onderwijsinstellingen wordt ook nog steeds goed gescoord, ze slagen er over het algemeen wel in om minors beschikbaar te stellen waar studenten zich kunnen ontwikkelen op het gebied van duurzaamheid.

Conclusie onderzoek

Voor de categorie onderzoek zijn in totaal 88,5% van de punten behaald. Dat is een zeer grote vooruitgang op vorig jaar! We zien dat steeds meer instellingen belang hechten aan de maatschappelijke relevantie van hun onderzoek, en dat duurzaamheid hierin een grote rol speelt.

Wat duidelijk naar voren komt, is het grote aantal samenwerkingsverbanden op het gebied van onderzoek. Deze kunnen meerdere vormen aan nemen, bijvoorbeeld op een bepaald thema, of in een bepaalde regio. Vaak zijn er ook samenwerkingen met organisaties die actief zijn in de praktijk en maatschappij. Hierdoor kan onderzoek makkelijk gevaloriseerd worden, en zien we dat duurzaamheidsonderzoek direct impact maakt.

Studentenparticipatie komt veel voor binnen het thema onderzoek. Echter gaat het hier vaak wel om passieve participatie. Studenten werken vaak mee aan lopende onderzoeken, maar hebben op de meeste geen tot weinig invloed op de focus van het onderzoek waar hun instelling zich mee bezig houdt. Hier ligt nog ruimte voor verbetering, studenten hebben immers prima inzicht in wat voor onderzoek zij nodig hebben voor hun toekomst.

De meeste punten op dit onderwerp blijven liggen op het stukje beleid. Vaak zijn er wel veel met een duurzaamheidstintje eraan, maar staat hier weinig over vastgelegd in het beleid. Het is aan te raden om hier quota of richtlijnen voor op te stellen.

Conclusies

Conclusie bedrijfsvoering

In de categorie bedrijfsvoering zijn 69,7% van de punten behaald. Dat is ongeveer vergelijkbaar met vorig jaar. We zien dan ook gemiddeld geen grote verschuivingen in de verduurzaming van de bedrijfsvoering. Dat valt te betreuren, want er is dus nog een hoop winst te behalen.

Binnen bedrijfsvoering is er een grote kloof zichtbaar tussen instellingen. Bij veel vragen zien we terug dat weinig instellingen gemiddeld scoren, de meeste scoren of heel slecht of uitstekend. Hier mist dus echt de kennisuitwisseling tussen de onderwijsinstellingen. Alleen samen komen we verder. De instellingen die slecht hebben gescoord op bedrijfsvoering, willen we meegeven om eens te kijken naar de beleidsstukken van de instellingen die wel hoog hebben gescoord, en hier inspiratie uit op te doen. We zien namelijk dat er bij de lager scorende instellingen wel goede initiatieven gaande zijn, maar dat deze nog niet vastgelegd zijn in beleidsstukken.

Vooraf op de thema's waterverbruik, catering en financiële huishouding wordt slecht gescoord. Nog maar weinig instellingen durven hierin grote stappen te zetten en een voorbeeldrol te pakken met bijvoorbeeld een volledig vegetarische catering, of de overstap naar een duurzame bank. Dat is jammer, er valt hiermee nog veel winst te behalen, zowel voor de directe uitstoot, als ook in het beeld dat de onderwijsinstellingen afgeven.

Echter zijn wij blij om te zien dat de meerderheid van de instellingen zich vooruitstrevend op het klimaatakkoord van Parijs instelt. Dat is precies wat we hopen te zien van kennisinstellingen! Ook is er veel actieve studentenparticipatie voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering. Dit blijkt bij uitstek de categorie te zijn waar studenten door middel van (afstudeer)projecten meedenken over de verduurzaming van hun eigen instelling.

Conclusie algemeen

De SustainaBul 2024 laat zien dat er over het algemeen beter is gescoord dan vorig jaar. Wel zien we een opmerkelijke verschuiving in de ranglijst, veel instellingen zijn verschoven. Terwijl de top stagneert en lager heeft gescoord dan vorig jaar, heeft de bodem van de lijst over het algemeen hoger gescoord. In het totaal is gemaakt dat 69,8% van de totale punten is gehaald.

Dit jaar waren er vier instellingen die niet actief meewerkten aan de SustainaBul: Aeres Hogescholen, Utrecht Universiteit, Saxion Hogescholen en Tilburg Universiteit. We betreuren het dat zij nog steeds de verduurzaming in hun onderwijs tegenwerken, en niet bijdragen aan het gesprek. We bedanken de andere instellingen die wel extra informatie hebben aangeleverd voor hun participatie, zo krijgen we een volledig beeld van de huidige situatie.

Conclusies

We willen benadrukken aan de onderwijsinstellingen dat ze een voorbeeldrol hebben voor haar studenten. Ze mogen daarom best een stapje voorlopen op de rest van de maatschappij, zodat de studenten goed voorbereid het werkveld instappen. Soms is het nodig dat onderwijsinstellingen gedurfde beslissingen nemen, zoals het volledige vegetarisch maken van de catering of overstappen naar een duurzame bank, om zo verdere verbeteringen in de maatschappij teweeg te brengen.

Het doel van de SustainaBul is leren van elkaar, zodat iedereen er uiteindelijk beter van wordt. We willen iedereen op het hart drukken om samen te werken en alles eruit te halen wat er nog in zit. We zien deze uitslag en alle positieve ontwikkelingen als stap de goede richting in!

Bijlage I: Deelnemende Instellingen

Hogescholen

- Aeres Hogeschool
- Avans Hogeschool
- Breda University of Applied Sciences
- Christelijke Hogeschool Ede
- Fontys Hogescholen
- Haagse Hogeschool
- Hanzehogeschool Groningen
- HAS Hogeschool
- Hogeschool Inholland
- Hogeschool Leiden
- Hogeschool Rotterdam
- Hogeschool Utrecht
- Hogeschool van Amsterdam
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Hogeschool Van Hall Larenstein
- Hogeschool Windesheim
- HZ University of Applied Sciences
- NHL Stenden Hogeschool
- Saxion Hogescholen
- Zuyd Hogeschool

Universiteiten

- Erasmus Universiteit Rotterdam
- Radboud Universiteit Nijmegen
- Rijksuniversiteit Groningen
- Technische Universiteit Delft
- Technische Universiteit Eindhoven
- Tilburg University
- Universiteit Leiden
- Universiteit Maastricht
- Universiteit Twente
- Universiteit Utrecht
- Universiteit van Amsterdam
- Vrije Universiteit Amsterdam
- Wageningen University & Research

Bijlage II: Rubric

In dit document vind je de scorematrix voor de SustainaBul 2023. In de matrix staat een richtlijn vermeld voor de termen minimaal, gemiddeld & vooruitstrevend. Voor elke vraag vind je de bijbehorende scorematrix, hierbij staat per onderdeel aangegeven wat gezien wordt als minimaal, gemiddeld & vooruitstrevend. Ook staat het aantal punten wat hiermee behaald kan worden aangegeven. Als gevolg van het invullen van de matrix ontstaat een totaalscore, deze score wordt omgerekend naar het aantal punten wat de onderwijsinstelling zal krijgen voor die specifieke vraag.

Belangrijk: De matrix is slechts een richtlijn. Mocht het blijken dat wat in de matrix als vooruitstrevend vermeld staat helemaal niet zo vooruitstrevend is, maar misschien juist gemiddeld, dan vragen wij om dit toch als gemiddeld te beoordelen. Een ranker wordt namelijk door dit proces een expert op het gebied van die specifieke vraag. Rankers hebben de vrijheid om van deze matrix af te wijken als deze in hun ogen onvolledig, onjuist of achterhaald is. De matrix wordt dus gezien als een middel, niet als een doel.

Bijlage III: Wegingen

Overzicht scores: score=[punten]*[factor]

Onderwijs (110 punten)

	% weging	punten	factor
1. Duurzaamheid in opleidingen	50%	11	*5
2. Duurzaamheid in minors	30%	11	*3
3. Training en ondersteuning onderwijzend personeel	15%	11	*1,5
4. Aandacht voor Duurzaamheid	5%	11	*0,5

Onderzoek (110 punten)

5. Duurzaamheid in onderzoek en projecten	85%	11	*8,5
6. Valorisatie	10%	11	*1
7. Aandacht voor Duurzaamheid	5%	11	*0,5

Bedrijfsvoering (110 punten)

8. Reductie emissies	15%	11	*1,5
9. Reductie energieverbruik	20%	11	*2,0
10. Waterverbruik	5%	11	*0,5
11. Afvalbeleid	10%	11	*1
12. Mobiliteit	10%	11	*1
13. Catering	5%	11	*0,5
14. PIANO-inkoopvoorwaarden	10%	11	*1
15. Sociale duurzaamheid	10%	11	*1
16. Biodiversiteit	5%	11	*0,5
17. Financiële huisvestiging	5%	11	*0,5
18. Aandacht voor Duurzaamheid	5%	11	*0,5

Best practices (30 bonuspunten)

19. Best practice	30 punten		
-------------------	-----------	--	--

Unipartners

UniPartners

UniPartners is een non-profit academisch adviesbureau met de missie om de brug tussen studenten en werkgevers te verkleinen. Onze twaalf vestigingen in elke universitaire stad door het land heen zorgen ervoor dat studenten als consultants bij bedrijven een project kunnen uitvoeren dat nauw aansluit op hun studie. Dit biedt hen de perfecte kans om praktijkervaring op te doen en hun vakkennis toe te passen in een leuke en leerzame omgeving. Op het moment dat een project is getekend, begeleiden de bestuurders van UniPartners in de rol van projectmanagers de student van begin tot eind, en zorgen ze ervoor dat zowel het bedrijf als de student tevreden zijn met de werkzaamheden. Duurzaamheid wordt steeds belangrijker binnen organisaties, dit geldt ook voor UniPartners. Om hieraan bij te dragen heeft iedere vestiging sinds een paar jaar sustainability managers aangesteld die zich inzetten voor de duurzaamheidsdoelen van hun vestiging.

UniPartners
Nedeland

Key performance indicators omtrent duurzaamheid

UniPartners houdt zich op een aantal zaken bezig met duurzaamheid;

- Eens per jaar wordt een Sustainability Week georganiseerd; een week waarin verschillende acties worden ondernomen omtrent het thema duurzaamheid.
- Vestigingen spelen in op de ontwikkelingen in duurzaamheid bij bedrijven.
- In 2023 zijn er 19 projecten in de categorie duurzaamheid uitgevoerd.
- Een goede online omgeving draagt bij aan de digitalisering van administratie en contracten.
- Er wordt zoveel mogelijk gestimuleerd om gebruik te maken van het openbaar vervoer.
- Elke vestiging heeft een sustainability manager.

Duurzame projecten

UniPartners streeft ernaar zo veel mogelijk duurzame projecten uit te voeren bij bedrijven door goed in te spelen op de laatste ontwikkelingen en behoeften. Een van de vestigingen heeft bijvoorbeeld onlangs een duurzaamheidsbeleid mogen ontwikkelen voor een kennisplatform en vereniging binnen de technologiesector. Het doel van dit project was advies te geven over het verbeteren van bestaande duurzaamheidsinitiatieven en het vergroten van de impact op verschillende aspecten van de organisatie.